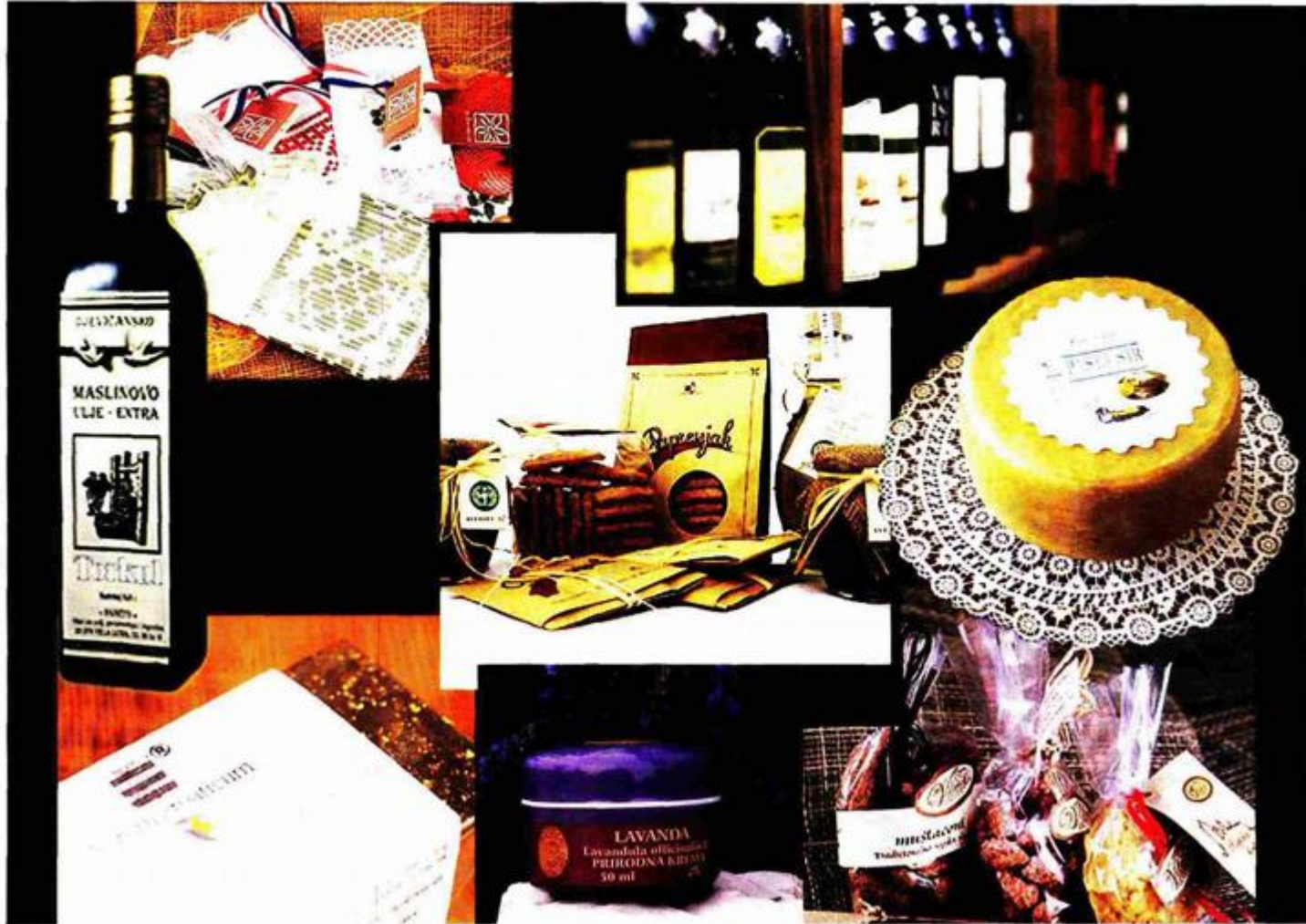

Marketing

KOLIKO OZNAKE KVALITETE PRIDONOSE TRŽIŠNOJ PREDNOSTI

Izvorni lokalni brendovi s oznakom na tržištu EU prodaju se i 20 posto skuplje

Oznaku Hrvatski otočni proizvod prošli je tjedan dobilo 18 proizvoda. A tijekom 11 godina, koliko se dodjeljuju Izvorno hrvatsko i Hrvatska kvaliteta, te je oznake dobilo 195 proizvoda

Piše: Edis Felić
 edis.felic@liderpress.hr

Prošli je tjedan Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na Brijunima dodijelilo 18 priznanja Hrvatski otočni proizvod, čiji je cilj zaštita autohtonih otočnih proizvoda. Proizvođači su morali ispuniti kriterij izvrsnosti, ekološke prihvatljivosti i upotrebljivosti i tako se uvrstiti na listu proizvoda s oznakom. Kvaliteta proizvoda jedan je od osnovnih činitelja konkurentnosti, pogotovo na zahtjevnom zapadnom tržištu. Radi unaprjeđenja kvalitete kao elementa konkurentnosti Hrvatska je gospodarska komora prije 11

godina uspostavila sustav za dodjelu oznaka Izvorno hrvatsko i Hrvatska kvaliteta. Edita Volar Pantić, načelnica Sektora za označavanje i kakvoću hrane u Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, misli da registrirani proizvodi i u Europskoj uniji i u Hrvatskoj imaju velik ugled na tržištu.

Prepoznata vrijednost oznaka

- Potrošačima su prepoznatljiviji, stoga postižu od pet do 20 posto višu cijenu od cijene neregistriranih proizvoda iste kategorije - kaže Volar Pantić.

Do danas je 195 proizvoda steklo pravo uporabe

znaka Hrvatska kvaliteta, a 98 proizvoda znaka Izvorno hrvatsko. Pravo uporabe znakova Hrvatska kvaliteta i Izvorno hrvatsko dodjeljuje se isključivo natprosječno kvalitetnim proizvodima koji su nastali kao rezultat razvojno-istraživačkog rada, inovacije te hrvatske tradicije.

Jedan je od prošlogodišnjih laureata i varaždinska Vindija, s najvećim brojem dodijeljenih HGK-ovih certifikata - dane su joj oznake za čak 13 proizvoda. Kako kažu u toj tvrtki, oni su potvrda i jamstvo da njezini proizvodi po svom sastavu, dizajnu i ekološkim kriterijima zadovoljavaju visoke svjetske kriterije i zaslužuju povjerenje potrošača. Tako su nositelji oznake Izvorno hrvatsko sirevi

Caprodur, Ovidur, Varaždinski svježi sir u sirnoj marami, Caprilo, Capro blue, Capron, za koji u Vindiji kažu da im je posebno važan. No ponose se i s tradicionalnim kruhom od kukuruznoga brašna Jurekom. Oznaku pak Hrvatska kvaliteta ponijeli su mlijeko 'Z bregov u pet boci, kozje mlijeko 'Z bregov kao i sir Bovidur te kruh Ražek i Zrnec.

- Naši proizvodi prošli su strogu kontrolu Tehničke komisije HGK, koja ih je pomno ispitivala u skladu s visoko postavljenim kriterijima koje mogu zadovoljiti samo najbolji hrvatski proizvodi i usluge. Riječ je o proizvodima hrvatskog podrijetla čija je kvaliteta potvrđena najvišim priznanjima i na domaćim i na svjetskim ocjenjivanjima - kaže voditelj Promotivnog odjela u Vindiji Petra Koščak Hopwood.

Najviša priznanja za kvalitetu dobivaju i na svjetskom ocjenjivanju sireva u Londonu i ocjenjivanju Njemačkoga poljoprivrednog društva u Frankfurtu.

I u Krašu su ponosni na svoje proizvode. Najpoznatiji tvrtkin brend Bajadera nositeljica je oznake Izvorno hrvatsko, a Griotte su dobitnice oznake Originalna kvaliteta. Bajadera i Griotte svoje autohtone oznake nose od 1997., pa su ujedno prvi konditorski proizvodi kojima su dodijeljene.

- Pozitivno su utjecale na jačanje ukupnog imidža proizvoda kod potrošača, tradicionalno vjernih domaćim proizvodima - kaže Romana Mužević Ilić iz Službe obavješćivanja i komuniciranja u Krašu. Dodatno je važno, kaže ona, što su se pozicionirale kao 'proizvodi s preporukom' u turističkoj ponudi Hrvatske.

Tržišna presuda

Znak Izvorno hrvatsko tvrtka Perpetuum Mobile dobila je u rujnu 2005. za proizvod iSite3. Riječ je o vodećemu hrvatskom softverskom proizvodu za upravljanje sadržajem internetskih stranica, do sada upotrijebljenom na više od 170 internetskih i intranetskih stranica i portala. Kako ističu u toj tvrtki, ova je oznaka zasigurno pomogla promociji proizvoda.

- Učvrstila je naše korisnike u uvjerenju da smo doista razvili proizvod od nule, da nismo samo 'prepakirali' tuđe znanje i brendirali ga pod svojim imenom. U razvoju softvera to je iznimno važno jer taj podatak jamči korisniku da imamo sve znanje potrebno za unaprjeđenje proizvoda prema željama ili otklanjanje eventualnih nedostataka - kaže Ante Đorđević, voditelj Tržišnih komunikacija u Perpetuum Mobileu.

Slično misli i Ivana Radić iz Korporativnih komunikacija Dalekovoda, koji je još sredinom 1998. dobio znak Hrvatska kvaliteta. Tri njegova proizvoda - kompresijska zatezna stezaljka, kompresijska spojnica i nosna stezaljka - pružili su, kaže Radić, 'osjećaj veće prepoznatljivosti, kvalitete i transparentnosti'.

- Prema našim informacijama, autohtoni hrvatski proizvodi imaju veću tržišnu vrijednost - kaže Radić.

No ima i onih malo skeptičnijih, poput Ivice Štrumla, šefa kuhinje, gastronomije i delikatesa u hotelu Palace u Zagrebu. Njegova tvrtka Palace delikatese proizvodi duboko zamrznutu hranu. Za zagorske štrukle, dalmatinsku pašticadu, teleću roladu s kaduljom, teleći odrezak s tartufima, svinjski kare s ružmarinom i punjene lignje s pršutom nakon godinu dana na tržištu dobila je oznaku Izvorno hrvatsko.

- Nakon uvođenja oznake Izvorno hrvatsko nismo osjetili veći porast prodaje. Budući da je naš proizvod isključivo ručni rad bez dodataka bilo koje vrste, tako je i cijena očekivano viša od ostalih duboko zamrznutih proizvoda - kaže Štrumla.

Lista čekanja

Pogledamo li pak samo poljoprivredne proizvode, osnovni je kriterij da se proizvode prema tradiciji na određenom zemljopisnom području i da su njihov ugled i obilježja posljedica djelovanja prirodnih i ljudskih čimbenika tog područja. To su preduvjeti da bi se njihove nazive registriralo pod oznakama izvornosti, zemljopisnog podrijetla ili tradicionalnog ugleda.

Pod oznakom izvornosti ili zemljopisnog podrijetla u Državnom je zavodu za intelektualno vlasništvo (DZIV) već od 1991., prema tada vrijedećim propisima, zaštićeno sedam proizvoda: Drniški pršut, Istarski pršut, Slavonski domaći kulen, Torkul - maslinovo ulje, Cetinski sir, Paški sir i Paški baškotin - dvopek. Od 2003. nadležnost za to područje prelazi u Ministarstvo poljoprivrede, kad se hrvatski propisi počinju usklađivati s relevantnim europskim propisima. Prema novom zakonodavstvu zaštićena je samo Paška morska sol ili Paška sol, registrirana pod oznakom izvornosti. Međutim, još je mnogo proizvoda za koje se može reći da imaju temeljne pretpostavke za registraciju.

- S obzirom na to da je riječ o prilično zahtjevnom postupku u svim fazama, registracija se ne provodi tako brzo, stoga je to jedan od razloga zašto u posljednje tri godine nije registrirano više proizvoda - kaže Volar Pantić.

Prema njezinim saznanjima, za desetak se proizvoda priprema specifikacija, dokument koji, među ostalim, sam definira proizvod i uvjete te način njegove proizvodnje. Stoga se može očekivati da će oni ući i u službeni

registracijski postupak potkraj ove godine i tijekom iduće. Također, svi do sada navedeni zaštićeni proizvodi moraju obnoviti postupak registracije jer se sadašnji sustav razlikuje od onoga prema kojem su registrirani. No ipak bi trebali imati dobar imidž među potrošačima jer se proizvode od odabranih sirovina i prema originalnim recepturama. ■

Tvrtke i proizvodi

Broj proizvoda s oznakom:

- Izvorno hrvatsko - 195 proizvoda
- Hrvatska kvaliteta - 98 proizvoda

Pravo uporabe ima 161 tvrtka:

- male 69
- srednje 47
- velike 45